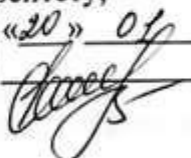

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій та менеджменту
Кафедра мовної підготовки та соціальних комунікацій

Затверджено
Науково-методичною
радою Університету,
протокол від «20» 01 2022 р. № 2
Голова НМР С.А. Супруненко

**Робоча програма
навчальної дисципліни
«Психолінгвістика»**

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

(денної та заочної форми навчання)

галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

спеціальність: 035 «Філологія»

ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно)»

Статус дисципліни: вибіркова

Ірпінь-2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Психолінгвістика» складена на основі освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно)», для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» затвердженої Вченою радою Університету від 26.04.2021 року (протокол №5)

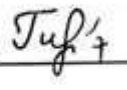
Укладач: А.І. Чорна, ст. викладач кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій

Рецензенти: І.О. Петухова, к.пед.н., доцент, завідувач кафедри психології, педагогіки та соціології

 Л.В. Волкова, к.пед.н., доцент кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій

Гарант ОП О.В. Дячук, к.філол.н., доцент кафедри мовної підготовки та соціальних комунікацій

Програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою мовної підготовки та соціальних комунікацій, протокол від «5» 12 2021 № 2

В.о. завідувача кафедри Т.С. Гиріна, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент

Розглянуто і схвалено вченою радою факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту, протокол від «19» 12.2021 № 2

Голова вченої ради факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту Н.І. Зикун, доктор наук з соціальних комунікацій, професор

Завідувач сектору науково-методичного забезпечення освітнього процесу
Завідувач сектору науково-методичного забезпечення освітнього процесу С.В. Меднікова

Реєстраційний № _____

Рецензія
на робочу програму навчальної дисципліни
«Психолінгвістика» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня
(денна та заочна) галузь знань 03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність 035 «Філологія»,
ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно)»

Робоча програма складена на основі навчальних планів підготовки бакалаврів з галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальність 035 «Філологія», на основі програми навчальної дисципліни «Германські мови та літератури (переклад включно)».

При складанні програми укладач врахував не лише Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти щодо рівнів володіння іноземною мовою, а й можливі контексти користування нею, процедуру створення програм та контролю за результатами навчання, тобто розробила навчально-методичний продукт, що повною мірою відповідає вимогам щодо підготовки сучасного фахівця в галузі гуманітарних наук, а саме германських мов і літератури (переклад включно).

У передмові програми обґрунтовуються мета і завдання дисципліни, її місце у навчальному плані, вимоги до знань та умінь студентів, форми та засоби поточного і підсумкового контролю. Програма детально описує навчальну дисципліну, її структуру, перелік змістових модулів, обумовлює завдання для самостійної позааудиторної роботи, літературні джерела; обґрунтовує розподіл балів за рейтинговою системою.

Структурна декомпозиція курсу передбачає набуття здобувачами вищої освіти необхідних умінь і навичок у різних видах мовленнєвої діяльності.

У переліку використаної та рекомендованої літератури вказано підручники, навчальні посібники та інша методична література, використана у підготовці програми.

З огляду на викладений вище аналіз, вважаємо, що в цілому робоча програма з дисципліни «Психолінгвістика» відповідає Положенням про навчально-методичний комплекс дисциплін (наказ НУДПС України № 595 від 01.04.2014 р.) і є базовою для викладання відповідної дисципліни у вищих навчальних закладах у підготовці бакалаврів.

Рецензент : к.пед.н., доцент, завідувач
кафедри психології, педагогіки та соціології

I.O. Пестухова

Рецензія
на робочу програму навчальної дисципліни
«Психолінгвістика» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня
(денна та заочна) галузь знань 03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність 035 «Філологія»,
ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно)»

Робоча програма «Психолінгвістика» для підготовки бакалаврів включає питання про діяльність та теорію мовної діяльності з точки зору психології у процесі комунікативної взаємодії. Передбачається вивчення етапів та напрямків дослідження мовленнєвої діяльності в сучасній науці, історичних джерел психолінгвістики та розвиток ідей про зв'язок мислення та мови.

До кожної теми програми подається план семінарського заняття, котрий містить перелік основних питань з теми, які можуть виноситися на розгляд.

Робоча навчальна програма містить також питання для самоконтролю та контролю знань, практичні завдання, список рекомендованої до вивчення чи ознайомлення наукової літератури. Практичні завдання до тем охоплюють найважливіші питання про зв'язок мислення та мови, мовні універсалиї та підходи до визначення основних одиниць мови. Практичні завдання мають вирішуватися за допомогою вільного оперування понятійно-категоріальним апаратом дисципліни (комунікація, спілкування, інтеракція, трансакція, комунікативна дія, комунікативний акт, комунікативна діяльність, мовлення, мовленнєва діяльність, інформація, значення, комунікативна ситуація, комунікативна невдача, мова, мовний код, вербальні та невербальні засоби спілкування, комунікативна інтенція, повідомлення, іллокутивна сила, мовленнєва стратегія і тактика) та шляхом аналізу і застосуванням сучасних методів дослідження комунікативної та психолінгвістики (семіотичний аналіз, прагматичний аналіз, структурний аналіз, пропагандистський аналіз, дискурс-аналіз, контент-аналіз і трансакційний аналіз).

Робоча програма відповідає методичним вимогам МОН України та відображає сучасний стан та потреби у підготовці здобувачів вищої освіти.

Рецензент:
к.пед.н., доц. кафедри мовної підготовки та
соціальних комунікацій

Л.В. Волкова

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри _____

Протокол від _____ 20__ р. № _____.

Укладач (і):

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної
дисципліни (протягом 5 років після затвердження або до затвердження
освітньої програми)**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП

ЗМІСТ

1. Передмова.....	7
2. Опис навчальної дисципліни.....	9
2.1. Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни	9
2.2. Результати навчання.....	9
2.3. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни.....	10
2.4. Структура навчальної дисципліни.....	10
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями.....	13
4. Критерії оцінювання.....	20
5. Засоби оцінювання.....	24
6.Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю.....	24
7. Рекомендована література.....	26

1. ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Психолінгвістика» є вибірковою навчальною дисципліною циклу ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно)», спеціальності 035 «Філологія». Навчальна дисципліна «Психолінгвістика» охоплює коло питань про особливості розвитку сучасного напрямку психологічного знання про мову і мовлення та їх зв'язок із мисленням. У процесі вивчення розглядаються основні закономірності та особливості психічної активності і поведінки осіб, що є основою для формування світогляду і практичних навичок майбутніх професійних філологів та психологів. У ході вивчення даної дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються навички отримання, аналізу та узагальнення інформації, необхідної для розуміння зв'язку мови та мислення.

Вивчення даної дисципліни необхідно для подальшого застосування отриманих знань та навичок при освоєнні професійних спеціальних дисциплін філологічного та психологічного профілю підготовки.

Викладання дисципліни передбачає такі форми організації навчального процесу: лекції, семінарські заняття, самостійна робота студента, групова дискусія, навчання на практичних прикладах і ситуаціях, написання рефератів.

Метою навчальної дисципліни «Психолінгвістика» є поглиблене розуміння специфіки основних проблем психолінгвістики та теорії мовленнєвої діяльності, прикладних аспектів застосування знань з теорії психолінгвістики.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен вміти:

- організовувати пошукову діяльність, спрямовану на знаходження необхідної інформації, перевірку її надійності та достовірності;
- здійснювати аналіз та оцінку за різними критеріями інформації, отриманої з різних джерел;
- виокремити й пояснити індивідуально-особистісні та соціально-психологічні особливості мови й мовлення людини;
- Здійснювати індивідуальну та групову мовленнєву діагностику та психолінгвістичний експеримент;
- користуватися психодіагностичними й дослідницькими методиками;
- розпізнавати й діагностувати дефекти, недорозвиток та порушення мовленнєвої функції у дітей і дорослих;
- здійснювати корекційно-розвивальні заходи з формування й розвитку механізмів сприймання і творення мовлення.

Завдання навчальної дисципліни

Завдання навчальної дисципліни є формування знань відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівця.

В результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати:

- основні напрями дослідження процесу творення мовлення на сучасному етапі у вітчизняній та зарубіжній психолінгвістиці;
- історію виникнення й розвитку психолінгвістики, провідні проблеми психолінгвістики на сучасному етапі.

Об'єктом вивчення дисципліни є базові загальні дискусійні питання теоретичної лінгвістики та психології.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є мова як психофізіологічний процес породження і сприйняття мовних висловлювань; мовна діяльність як вид діяльності, її психологічний зміст.

Методи та форми навчання

Навчання здійснюється на основі комунікативного системно-діяльнісного підходу, відповідно до принципів єдності цілей, процесу й методики навчання; поєднання практичної спрямованості та систематизації мовного і мовленнєвого матеріалу;

системності в організації взаємопов'язаного навчання всім видам мовленнєвої діяльності; ефективного управління самостійними формами роботи; інтенсифікації навчального процесу на основні активізації мовленнєвої діяльності; автентичності у відборі та організації навчальних матеріалів; поєднання навчання мови зі знанням культури; індивідуалізації навчання; використання комп'ютерних та інтерактивних технологій.

Форми навчання: денна, заочна.

Форми організації занять: проведення лекційних, семінарських занять, індивідуально-консультаційна робота, самостійна робота, проведення комп'ютерного тестування в системі Moodle.

Організація поточного та підсумкового контролю знань

Поточний контроль застосовують для перевірки як окремих здобувачів вищої освіти, так і академічних груп, як правило, у повсякденній освітній діяльності, насамперед, на планових заняттях. Викладач систематично спостерігає за навчальною роботою здобувачів вищої освіти, перевіряє рівень опанування програмного матеріалу, формування практичних навичок та вмій, а також виставляє відповідні оцінки за усні відповіді, контрольні роботи, практичне виконання певних завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни.

Поточний контроль має виховний характер, адже спрямований на стимулювання у здобувачів вищої освіти прагнення систематично самостійно працювати над навчальним матеріалом, підвищувати свій рівень знань, а також на вдосконалення педагогічної майстерності викладача.

Підсумковий контроль спрямовано на визначення рівня реалізації завдань, сформульованих у навчальній програмі, плані підготовки та в інших документах, які регламентують освітній процес. Він охоплює і теоретичну, і практичну підготовку здобувачів вищої освіти.

Важливим засобом контролю є самоконтроль, який реалізує на практиці принципи активності й свідомого навчання, міцності знань, навичок і вмій здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться у вигляді аудиторної роботи, позааудиторної самостійної роботи під керівництвом викладача, виконання індивідуальної роботи, написання комп'ютерного тестування на платформі Moodle, написання контрольної роботи. Підсумковий контроль передбачено проводити у формі диференційованого заліку.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Рівень вищої освіти: Перший бакалаврський рівень	Вибіркова	
Модулів - 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	3-й	2-й
		Семестр	
		6-й	4-й
		Лекції	
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність: 035 Філологія ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно)»	26 год.	4 год
		Семінарські	
		22 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		70 год.	110 год.
		Індивід.-консультац. робота: 2/2 год.	
		Форма семестрового контролю: диференційований залік	

2.1 ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Здатність бути критичним і самокритичним.

Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

2.2 РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

2.3 ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення даного предмету є вивчення дисциплін «Загальне мовознавство», «Основи прикладної лінгвістики», курс супроводжується вивченням наскрізної дисципліни «Основна іноземна мова» (цикли англійської граматики, усної англійської мови та читання й перекладу).

Постреквізитами вивчення даного предмету є вивчення дисциплін: «Когнітивна лінгвістика», «Економічний переклад», «Юридичний переклад».

2.4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінарські заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ 1 = 4 кредити (120 год.)						
ЗМ I =1 Вступ до психолінгвістики – 2 кредити (60 год.)						
T.1	Психолінгвістика як наука. Мовленнєва діяльність	2	2	1	6	11
T.2	Мовленнєва діяльність і мова. Засоби реалізації мовленнєвої діяльності	2	2		6	10
T.3	Види мовленнєвої діяльності	2	2		6	10
T.4	Основні способи реалізації мовленнєвої діяльності	2			6	8
T.5	Розвиток мовлення в онтогенезі	2	2		6	10
T.6	Психолінгвістичні теорії процесу породження та сприйняття мовлення	2	2		7	11
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.) -1						
Всього по модулю:		12	10	1	37	60

ЗМ II. Психолінгвістичний аналіз продукування і сприймання мовлення – 2 кредити (60 год.)						
T. 7	Текст і понадфразова єдність	4	2	1	6	13
T.8	Психолінгвістичні підходи до інтерпретації одиниць мови.	2	2		6	10
T.9	Психолінгвістичні стратегії оволодіння і користування другою (нерідною) мовою	2	2		6	10
T.10	Сприйняття мовлення	2	2		6	10
T.11	Психолінгвістичний аналіз процесів породження та сприйняття мови	2	2		5	9
T.12	Психолінгвістичні теорії сприйняття мовлення	2	2		4	14
Всього по модулю:		14	12	1	33	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу:		26	22	2	70	120

Заочна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінарські заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ 1 = 4 кредити (120 год.)						
ЗМ I =1 Вступ до психолінгвістики – 2 кредити (60 год.)						
T.1	Психолінгвістика як наука.	2		1	10	13

	Мовленнєва діяльність					
T.2	Мовленнєва діяльність і мова. Засоби реалізації мовленнєвої діяльності				10	10
T.3	Види мовленнєвої діяльності		2		10	12
T.4	Основні способи реалізації мовленнєвої діяльності				9	9
T.5	Розвиток мовлення в онтогенезі				8	8
T.6	Психолінгвістичні теорії процесу породження та сприйняття мовлення				8	8
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.) -1						
Всього по модулю:		2	2	1	55	60
ЗМ II. Психолінгвістичний аналіз продукування і сприймання мовлення – 2 кредити (60 год.)						
T. 7	Текст і понадфразова єдність	2		1	10	11
T.8	Психолінгвістичні підходи до інтерпретації одиниць мови.				10	8
T.9	Психолінгвістичні стратегії оволодіння і користування другою (нерідною) мовою				10	6
T.10	Сприйняття мовлення				10	8
T.11	Психолінгвістичний аналіз процесів породження та сприйняття мови				8	8

T.12	Психолінгвістичні теорії сприйняття мовлення		2		7	9
Всього по модулю:		2	2	1	55	60
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу:		4	4	2	110	120

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Тема 1. Психолінгвістика як наука. Мовленнєва діяльність

План лекційного заняття

1. Поняття психолінгвістики.
2. Визначення поняття мовленнєва діяльність. Основні положення психолінгвістичної теорії мовленнєвої діяльності.
3. Напрямки діяльності психолінгвістики. Загальна та часткова психолінгвістика.
4. Філософи античності – Демокріт, Платон, Аристотель про співвідношення мови, мовленнєвої діяльності та мислення.

План семінарського заняття

1. Психолінгвістика як міждисциплінарна наука
2. Психолінгвістика як філологічна дисципліна
3. Загальна структура та етапи мовленнєвої діяльності
4. Психологічні механізми мовленнєвої діяльності

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Психологічні механізми мовленнєвої діяльності
2. Основні положення теорії мовленнєвої діяльності

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Предмет та об'єкт психолінгвістики
2. Загальна та часткова психолінгвістика
3. Основні методологічні принципи психолінгвістики
4. Зв'язок психолінгвістики з психологією

Перелік питань для самоконтролю здобувачів вищої освіти

1. Визначення психолінгвістики, об'єкт, предмет, мета цієї дисципліни.
2. Причини появи психолінгвістики.
3. Міждисциплінарність психолінгвістики.
4. Поняття про мовленнєву діяльність. Види мовленнєвої діяльності.
5. Види мовленнєвої діяльності.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [1, 2, 6];

Допоміжні [8]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1, 3]

Міжнародні видання: [1, 2]

Тема 2. Мовленнєва діяльність і мова. Засоби реалізації мовленнєвої діяльності

План лекційного заняття

1. Поняття мовленнєва діяльність у психолінгвістиці
2. Основні положення теорії мовленнєвої діяльності
3. Загальна структура мовленнєвої діяльності
4. Фази мовленнєвої діяльності

План семінарського заняття

1. Загальна структура мовленнєвої діяльності
2. Психологічні механізми мовленнєвої діяльності

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Поняття про мовленнєву діяльність. Види мовленнєвої діяльності.
2. Специфічні особливості мовленнєвої діяльності

Перелік питань для самоконтролю здобувачів вищої освіти

1. Які основні методологічні принципи психолінгвістики вам відомі?
2. Поясніть зв'язок психолінгвістики з лінгвістикою.
3. Поясніть зв'язок психолінгвістики з психологією.
4. Розкажіть про поняття мовленнєва діяльність та її зв'язок з психолінгвістикою.
5. Яка структура мовленнєвої діяльності?
6. Які етапи мовленнєвої діяльності вам відомі?
7. Розкажіть про психологічні механізми мовленнєвої діяльності.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [3, 6];

Допоміжні [1, 4]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [2,3]

Міжнародні видання: [4]

Тема 3. Види мовленнєвої діяльності

План лекційного заняття

1. Говоріння, письмо, слухання та читання як основні види мовленнєвої діяльності
2. Психологічний зміст мовленнєвої діяльності
3. Операційна структура мовленнєвої діяльності
4. Специфічні особливості мовленнєвої діяльності

План семінарського заняття

1. Види мовленнєвої діяльності
2. Предмет, засоби, знаряддя, продукт, результат як елементи предметного змісту мовленнєвої діяльності
3. Операційна структура мовленнєвої діяльності
4. Специфічні особливості мовленнєвої діяльності

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Поняття про мову й мовлення. Мовленнєва діяльність
2. Функції мови й мовлення
3. Види мовлення й мовленнєвої діяльності
4. Мовлення і мозок
5. Мовлення і мислення

Перелік питань для самоконтролю здобувачів вищої освіти

1. Які види мовлення й мовленнєвої діяльності вам відомі?
2. Що визначає предметний зміст мовленнєвої діяльності?
3. Яка роль мозку в породженні й сприйманні мовленнєвих висловлювань?
4. Опишіть основні варіанти усного мовлення.
5. Доведіть що письмове мовлення є особливим видом мовленнєвої діяльності
6. Розкажіть про суть внутрішнього мовлення як особливого виду мовленнєвої діяльності

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [3, 7];

Допоміжні [4; 7]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1]

Міжнародні видання: [6]

Тема 4. Основні способи реалізації мовленнєвої діяльності

План лекційного заняття

1. Основні форми зовнішнього усного мовлення
2. Психологічна характеристика письма і читання як видів мовленнєвої діяльності
3. Особливості структури та семантики внутрішнього мовлення
4. Кодові одиниці внутрішнього мовлення

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Зовнішнє мовлення як спосіб формування й формулювання думки і передачі інформації
2. Письмове мовлення як особливий вид мовленнєвої діяльності
3. Психолінгвістична характеристика письма

Перелік питань для самоконтролю здобувачів вищої освіти

1. Опишіть основні варіанти усного мовлення.
2. Доведіть що письмове мовлення є особливим видом мовленнєвої діяльності
3. Розкажіть про суть внутрішнього мовлення як особливого виду мовленнєвої діяльності
4. Які способи формування й формулювання думки і передачі інформації вам відомі?
5. Які основні види мовленнєвої діяльності вам відомі?

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [1, 2];

Допоміжні [1, 2]

Міжнародні видання: [2]

Тема 5. Розвиток мовлення в онтогенезі

План лекційного заняття

1. Дитяче мовлення як предмет дослідження і самоцінний об'єкт.
2. Теорія вроджених знань.
3. Розвиток мовлення дитини до 3-х років:
  - домовленнєвий етап;
  - етап первинного освоєння мови;
  - етап засвоєння граматики.

План семінарського заняття

1. Природа мови і мовлення та онтогенез мовлення в філогенезі людини.
2. Критичний період для засвоєння мови.
3. Процес засвоєння мови дитиною.
4. Дитяче мовлення як ключ до розуміння пізнавальних процесів (Ж. Піаже, Л. Виготський, Дж. Брунер).

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Процес засвоєння мови дитиною:
  - сприймання, слухове розрізнення та продукування звуків людського мовлення немовлятами;
  - перші слова;
  - розвиток граматики і дитяча словотворчість;
  - основні принципи розвитку раннього дитячого мовлення.
2. Проблема впливу середовища і генетики на мовленнєвий розвиток дитини.

Перелік питань для самоконтролю здобувачів вищої освіти

1. Назвіть характерні особливості дитячого мовлення.
2. Означте особливості онтогенезу мовлення дитини віком до 3-х років.
3. Визначте суть евристичного принципу у засвоєнні мови дитиною.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [3, 5];

Допоміжні [5, 7]

Міжнародні видання: [2]

Тема 6. Психолінгвістичні теорії процесу породження та сприйняття мовлення

План лекційного заняття

1. Модель механізму породження мовленнєвого висловлювання за О.О. Леонтьєвим
2. Психолінгвістична теорія породження мовлення в концепції вітчизняної психолінгвістичної школи
3. Концепції процесів сприйняття та розуміння мовлення
4. Механізм змістового сприйняття мовленнєвого висловлювання

План семінарського заняття

1. Проблема породження мовлення у психолінгвістиці
2. Етапи (або фази) процесу породження мовленнєвого висловлювання
3. Психолінгвістична теорія породження мовлення в концепції вітчизняної психолінгвістичної школи

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Концепції процесів сприйняття і розуміння мовлення
2. Механізм змістового сприйняття мовленнєвого висловлювання
3. Загальна психолінгвістична модель процесу сприйняття і розуміння мовленнєвого висловлювання

Перелік питань для самоконтролю здобувачів вищої освіти

1. Розкрийте проблему породження мовлення у психолінгвістиці.
2. Назвіть психолінгвістичні теорії породження мовлення в концепції вітчизняної психолінгвістичної школи
3. Охарактеризуйте концепції процесів сприйняття і розуміння мовлення
4. Охарактеризуйте механізм змістового сприйняття мовленнєвого висловлювання

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [2, 3];

Допоміжні [3, 5, 7]

Міжнародні видання: [8]

Змістовний модуль 2. Психолінгвістичний аналіз продукування і сприймання мовлення. Тема 7. Текст і понадфразова єдність

План лекційного заняття

1. Концептуальні моделі породження мовлення за Т.В. Ахутіною, О.О.Леонтьєвим; Ч. Осудом, Э. Гейтсом
2. П'ять фаз породження мовного вислову
3. Операції визначення головних елементів предметного змісту мовного вислову. Концепція М.І. Жинкіна про коди внутрішньої мови.

План семінарського заняття

1. Модель породження мови за М.І. Жінкіним. Поняття про внутрішню мову
2. Специфічні семантичні правила. Поняття про «задум цілого тексту» та «породження тексту як його розсортування».

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Поняття про текст та понадфразову єдність.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Лексико – граматичне розсортування вислову.
2. Мовний код.
3. Лінійне розсортування.

Перелік питань для самоконтролю здобувачів вищої освіти

1. Які моделі породження мовлення вам відомі?
2. Які видатні вчені працювали над питаннями породження мовлення?
3. Охарактеризуйте концепцію про коди внутрішньої мови

Рекомендовані літературні джерела:
Основні [5];
Допоміжні [7]
Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3]
Міжнародні видання: [3,5]

Тема 8. Психолінгвістичні підходи до інтерпретації одиниць мови

План лекційного заняття

1. Концепції психолінгвістичних шкіл.

План семінарського заняття

1. Концепції психолінгвістичних шкіл.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Теорія породження мови Л.С. Виготського
2. Розвиток психолінгвістичних ідей в дослідженнях О.Р. Лурія; О.О. Леонтьєва; М.І. Жинкіна; Л.С. Цветкової; І.О. Зимньої; Т.В. Ахутіної.

Перелік питань для самоконтролю здобувачів вищої освіти

1. Охарактеризуйте основні концепції українських представників психолінгвістичних шкіл.
2. Назвіть відомих вам представників українських психолінгвістичних шкіл.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [1, 3, 4];
Допоміжні [7, 8]
Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3,4]
Міжнародні видання: [7]

Тема 9. Психолінгвістичні стратегії оволодіння і користування другою (нерідною) мовою

План лекційного заняття

1. Психологічні особливості засвоєння другої мови.
2. Поняття білінгвізму.

План семінарського заняття

1. Психологічні особливості засвоєння другої мови.
2. Інтерференція під час вивчення другої мови. Її види.
3. Поняття білінгвізму.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Психологічні аспекти формування іншомовних навичок
2. Вплив раннього білінгвізму на мовленнєвий та інтелектуальний розвиток особистості.

Перелік питань для самоконтролю здобувачів вищої освіти

1. Які психологічні особливості засвоєння другої мови вам відомі?
2. Що на вашу думку допомагає людині оволодіти іноземною мовою?
3. Що таке інтерференція?
4. Які види інтерференції вам відомі?
5. Що таке білінгвізм?
6. Як впливає ранній білінгвізм на мовленнєвий та інтелектуальний розвиток особистості?

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [2, 3];
Допоміжні [2, 5]
Інформаційні ресурси в Інтернеті: [3]
Міжнародні видання: [4]

Тема 10. Сприйняття мовлення

План лекційного заняття

1. Психолінгвістичні характеристики сприйняття: неусвідомленість, рівневість, свідомість.
2. Механізми сприйняття: механізм еквівалентних заміन, механізм прогнозування.
3. Моделі сприйняття мовлення.

План семінарського заняття

1. Психолінгвістичні характеристики сприйняття: неусвідомленість, рівневість, свідомість
2. Сприйняття і розуміння.
3. Значення і смисл.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Механізм сприйняття букв і слів.
2. Механізм сприйняття речень.
3. Співвідношення мовленнєвого повідомлення з дійсністю у процесі сприйняття.

Перелік питань для самоконтролю здобувачів вищої освіти

1. Які моделі сприйняття мовлення вам відомі?
2. Що таке механізм сприйняття?
3. Які механізми сприйняття вам відомі?
4. Що таке сприйняття і розуміння?
5. Розкрийте суть понять «значення» і «смисл».

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [1, 3];
Допоміжні [2, 5]
Міжнародні видання: [4]

Тема 11. Психолінгвістичний аналіз процесів породження та сприйняття мови

План лекційного заняття

1. Теорія породження мови Л.С. Виготського
2. Теоретична концепція О.Р. Лурія. Категорія «комунікаційної події».
3. Модель породження мови І. О. Зимньої. Мовлення як засіб формування та формулювання думки.

План семінарського заняття

1. Значення наукових досліджень О.Р. Лурія, Л.С. Виготського та І.О. Зимньої для розвитку ідей психолінгвістики

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Поняття про «задум» цілого тексту» та «породження тексту як його розсортування».
2. Поняття про три головних рівня породження мовлення: мотиваційно–спонукаючий, формуючий, реалізуючий.

Перелік питань для самоконтролю здобувачів вищої освіти

1. Про які положення йдеться у теорії породження мови Л.С. Виготського?
2. Що включає в себе теоретична концепція О.Р. Лурія?
3. Охарактеризуйте модель породження мови І. О. Зимньої.
4. Які 3 головних рівня породження мови виокремила І.О. Зимня? Охарактеризуйте їх.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [2, 4];
Допоміжні [2]
Міжнародні видання: [4]

Тема 12. Психолінгвістичні теорії сприйняття мовлення

План лекційного заняття

1. Процес розуміння мовлення за Л.В. Виготським.
2. Модель процесу мовосприйняття М. Халле та К.Стівенсона.
3. Механізм змістовного сприйняття мовленнєвого вислову за А.С. Штерн, О.О. Леонтєвим, А.А. Брудним.

План семінарського заняття

1. Концепція процесів сприйняття та розуміння мовлення.
2. Психологічний зміст розуміння.
3. Загальна психолінгвістична модель процесу сприйняття та розуміння мовленнєвого вислову.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Сприйняття та увага.
2. Відчуття та уява. Ілюзії.
3. Обсяг сприйняття. Функції сенсорного збереження інформації.
4. Нейрокогнітологія уваги. Моделі селективної уваги (Бродбент; Трейсман).

Перелік питань для самоконтролю здобувачів вищої освіти

1. Як характеризує процес розуміння мовлення Л.В. Виготський?
2. Охарактеризуйте модель процесу мовосприйняття М. Халле та К.Стівенсона.
3. Охарактеризуйте модель процесу змістовного сприйняття мовленнєвого вислову за А.С. Штерн, О.О. Леонтєвим, А.А. Брудним.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні [6];
Допоміжні [3,5]
Інформаційні ресурси в Інтернеті: [4]
Міжнародні видання: [1]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 4.1
Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - (50 балів)						5	19	Диференційований залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Диференційований залік)
Загальна кількість балів за змістовим модулем №1	14									
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	Модульна контрольна робота №1	Підсумкова атестація 1 змістовий мод.		
Відповідь на семінарських заняттях	2	2	2		4	4				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Загальна кількість балів за змістовим модулем №2	16						5	21		
Теми	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12	Модульна контрольна робота №2	Підсумкова атестація 2 змістовий мод.		
Відповідь на семінарських заняттях	2	2	2	2	4	4				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Індивідуальна робота							5			
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання MOODLE							5			

Модулі	Модуль 1 - (50 балів)						Диференційований залік - 50 балів	Диференційований Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Диференційований залік)		
Загальна кількість балів за змістовим модулем №1	10								20	20
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6			Модульна контрольна робота №1	Підсумкова атестація 1 змістовий мод.
Відповідь на семінарських заняттях			10							
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Загальна кількість балів за змістовим модулем №2	10								10	
Теми	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12			Підсумкова атестація 2 змістовий мод.	
Відповідь на семінарських заняттях						10				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Індивідуальна робота	5									
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання MOODLE	5									

Таблиця 4.2

Шкала оцінювання семінарських занять для здобувачів вищої освіти бакалаврів денної та заочної форми навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання
4/10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
2/5	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.
---	--

Критерії оцінювання контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 10/20 балів.

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	3 (1×3) / 14 (2 ×7)
Тестовий блок (закритої форми)	1 (4×0,25) / 3 (12×0,25)
Тестовий блок (відкритої форми)	1 (2×0,5) / 3 (6×0,5)
Всього	5 / 20

Таблиця 4.3

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3 / 14
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2 / 10
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1 / 0,1-5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.4

Критерії оцінювання тестового блоку (відкритої форми)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі визначення та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	1/3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише одного визначення та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	0,5/1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання тестового блоку (закритої форми)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно всі тестові завдання.	1/3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно половину тестових завдань.	0,5/1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив не правильно всі тестові завдання.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота проводиться у формі реферату та презентації і оцінюється від 0 до 10 балів.

Таблиця 4.6

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
5/10	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовлення по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
2/5	Послідовність, логічність написання реферату, але без підготовлення презентації.
0	Не написання реферату та презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі заліку.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Таблиця 4.7

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вмє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вмє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили			
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно- продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Результати складання диференційованих заліків оцінюються за двобальною шкалою ("зараховано", "не зараховано") і вносяться в відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Психолінгвістика» є:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE;
- реферати;
- інші види індивідуальних та групових завдань.
- контрольна робота
- усні та письмові відповіді

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Форма поточного контролю проводиться у формі модульної контрольної роботи.

Форма підсумкового контролю проводиться у формі диференційованого заліку.

Перелік питань до поточного і підсумкового контролю.

1. Визначення психолінгвістики, об'єкт, предмет, мета цієї дисципліни.
2. Причини появи психолінгвістики.
3. Міждисциплінарність психолінгвістики.
4. Поняття про мовленнєву діяльність. Види мовленнєвої діяльності.
5. Види мовленнєвої діяльності.
6. Які основні методологічні принципи психолінгвістики вам відомі?
7. Поясніть зв'язок психолінгвістики з лінгвістикою.
8. Поясніть зв'язок психолінгвістики з психологією.
9. Розкажіть про поняття мовленнєва діяльність та її зв'язок з психолінгвістикою.
10. Яка структура мовленнєвої діяльності?
11. Які етапи мовленнєвої діяльності вам відомі?
12. Розкажіть про психологічні механізми мовленнєвої діяльності.
13. Які види мовлення й мовленнєвої діяльності вам відомі?
14. Що визначає предметний зміст мовленнєвої діяльності?
15. Яка роль мозку в породженні й сприйманні мовленнєвих висловлювань?
16. Опишіть основні варіанти усного мовлення.
17. Доведіть що письмове мовлення є особливим видом мовленнєвої діяльності
18. Розкажіть про суть внутрішнього мовлення як особливого виду мовленнєвої діяльності
19. Доведіть що письмове мовлення є особливим видом мовленнєвої діяльності
20. Розкажіть про суть внутрішнього мовлення як особливого виду мовленнєвої діяльності
21. Які способи формування й формулювання думки і передачі інформації вам відомі?
22. Які основні види мовленнєвої діяльності вам відомі?
23. Назвіть характерні особливості дитячого мовлення.
24. Означте особливості онтогенезу мовлення дитини віком до 3-х років.
25. Визначте суть евристичного принципу у засвоєнні мови дитиною.
26. Розкрийте проблему породження мовлення у психолінгвістиці.
27. Назвіть психолінгвістичні теорії породження мовлення в концепції вітчизняної психолінгвістичної школи

28. Охарактеризуйте концепції процесів сприйняття і розуміння мовлення
29. Охарактеризуйте механізм змістового сприйняття мовленнєвого висловлювання

Перелік поточних питань з курсу для самостійного опрацювання.

1. Які моделі породження мовлення вам відомі?
2. Які видатні вчені працювали над питаннями породження мовлення?
3. Охарактеризуйте концепцію про коди внутрішньої мови
4. Охарактеризуйте основні концепції українських та російських психолінгвістичних шкіл.
5. Охарактеризуйте основні концепції московської школи психолінгвістики
6. Назвіть відомих вам представників української та російської психолінгвістичних шкіл.
7. Назвіть відомих вам представників московської школи психолінгвістики.
8. Які психологічні особливості засвоєння другої мови вам відомі?
9. Що на вашу думку допомагає людині оволодіти іноземною мовою?
10. Що таке інтерференція?
11. Які види інтерференції вам відомі?
12. Що таке білінгвізм?
13. Як впливає ранній білінгвізм на мовленнєвий та інтелектуальний розвиток особистості?
14. Які моделі сприйняття мовлення вам відомі?
15. Що таке механізм сприйняття?
16. Які механізми сприйняття вам відомі?
17. Що таке сприйняття і розуміння?
18. Розкрийте суть понять «значення» і «смісл».
19. Про які положення йдеться у теорії породження мови Л.С. Виготського?
20. Що включає в себе теоретична концепція О.Р. Лурія?
21. Охарактеризуйте модель породження мови І. О. Зимньої.
22. Які 3 головних рівня породження мови виокремила І.О. Зимня? Охарактеризуйте їх.
23. Як характеризує процес розуміння мовлення Л.В. Виготський?
24. Охарактеризуйте модель процесу мовосприйняття М. Халле та К. Стівенсона.
25. Охарактеризуйте модель процесу змістового сприйняття мовленнєвого вислову за А.С. Штерн, О.О. Леонтьєвим, А.А. Брудним.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Балабан О. О. Мова і мислення: від архетипної до етнічної свідомості / О. О. Балабан // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія, культурологія, соціологія. - 2019. - Вип. 17. - С. 5-13.
2. Дячук Н. В. Психолінгвістика творчості у художньому перекладі: монографія / [Дячук Н. В.; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. - Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2019. - 127 с.
3. Калмикова Л.О. Психологія мовлення і психолінгвістика: навч. посібник для студ. вищих навч.закл./Л.О. Калмикова, Г.В. Калмиков, І.М. Лапшина, Н.В. Харченко. - (Вища освіта). Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький пед. ін-т, 2018.— 325с.
4. Клак В. О. Теоретичний аналіз загальної системи розумових дій та операцій мислення / В. О. Клак // Теоретичні і прикладні проблеми психології. - 2019. - № 2. - С. 182-194.
5. Куранова С.І. Основи психолінгвістики: навч. посіб. / С. І. Куранова.— К.: ВЦ «Академія», 2019. – 208 с.
6. Павленко В.М., Таглін С.О. Етнопсихологія: Навч. Посібник.— К.: Сфера, 2019. – 408с.

7. Потебня О. Думка й мова /Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. /За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид., доповнене. – Львів: Літопис, 2018. – 259 с.
8. Фізер І. Психолінгвістична теорія Олександра Потебні: Метакритичне дослідження. / Передм. І. Дзюби. – К., 2019. – 192 с.

Допоміжна

1. Бахтін М. Висловлювання як одиниця мовленнєвого спілкування. Проблема тексту у лінгвістиці, філології та інших гуманітарних науках /Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. /За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид., доповнене. – Львів: Літопис, 2019. – С. 406-424.
2. Леві-Стросс К. Міф та значення / Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. /За ред. Марії Зубрицької. 2-е вид., доповнене. – Львів: Літопис, 2018. – С. 448-464.
3. Леві-Стросс К. Структурна антропологія /Пер. з фр. З. Борисюк. – К.: Основи, 2018. – 387 с.
4. Мартенко О. Л. Взаємозв'язок мислення, свідомості та мови в концепціях античних мислителів / О. Л. Мартенко, О. В. Павлишин // Юридична психологія. - 2019. - № 2. - С. 31-38.
5. Мітосек З. Структуралістські орієнтації в літературознавчих дослідженнях/ Література. Теорія. Методологія: Пер. з польськ. С. Яковенка. /Упор. і наук. ред. Д. Уліцької. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. – С. 198-211.
6. Шаф О. В. Гендерно-психологічні аспекти української лірики ХХ століття: монографія / Ольга Шаф ; Дніпров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. - Київ : Просвіта, 2019. - 607 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Психолінгвістика.
URL: http://www.krugosvet.com/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/PSIHOLINGVISTIKA.htm
2. Флогістон - URL: - www.flogiston.com

Міжнародні видання

1. Bever T.G. *The cognitive basis for linguistic structures* // Cognition and the Development of language. – New York, 2017.
2. Bever Th. *The Cognitive Basis for Linguistics Structures* // Smith F., Miller G.A. The Genesis of Language. Cambridge, Mass.: M.I.T. Press, 2018.
3. Chomsky N. *Deep structure, surface, and semantic interpretation*. In: Steinberg D.D., Jakobovits L.A. (Eds.) *Semantics: An Interdisciplinary Reader in Philosophy, Linguistics, and Psychology*. Cambridge, 2017.
4. Coseriu E. *Sprachkompetenz. Grundzige der Theorie des Sprechens*. – Tubingen, 2018.

